

Spis treści

ANDRZEJ GULCZYŃSKI, ZBIGNIEW KRUSZEWSKI	
Przedmowa	9
ANDRZEJ BIAŁAS	
Polskie towarzystwa naukowe jako skarb narodowy	19
Uchwała II Kongresu Towarzystw Naukowych z dnia 15 września 2018 roku . .	23

Aktualne problemy towarzystw naukowych

ZBIGNIEW KRUSZEWSKI	
Aksjologia społecznego ruchu naukowego	27
IWONA HOFMAN	
Rola towarzystw naukowych w kształtowaniu społeczeństwa obywatel- skiego	37

Od zarania niepodległości

DIANA PIETRUCH-REIZES	
Rola i znaczenie towarzystw naukowych w systemie nauki i kultury odra- dzającego się państwa polskiego	45
MAGDALENA BOREK-DARUK, EWA MAŃKIEWICZ-CUDNY	
Wkład inżynierów i prasy technicznej w odbudowę niepodległej Polski . .	57
WIEŚLAW NAGÓRKO	
Rola mechaników polskich w rozwoju wybranych obszarów techniki w okresie międzywojennym	69
JERZY BARGLIK	
Działalność stowarzyszeń elektryków na Śląsku i w Zagłębiu Dąbrow- skim w okresie odzyskiwania niepodległości przez Polskę	75

Towarzystwa regionalne

ANDRZEJ GULCZYŃSKI	
Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk – tradycja i nowe wyzwania . . .	85
ZDZISŁAW JAN ZASADA	
Włocławskie Towarzystwo Naukowe stymulatorem życia naukowego we Włocławku i w ziemi dobrzyńskiej	113
JANUSZ GOŁOTA	
Regionalne towarzystwa naukowe w dobie globalizacji i upolityczniania życia publicznego – anachronizm czy realna użyteczność?	125
KRZYSZTOF WALCZAK	
Księgozbiory regionalnych towarzystw naukowych jako element krajo- wego zasobu bibliotecznego	133
ANNA KOŁOS	
Zbiory biblioteczne Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk jako część polskiego dziedzictwa narodowego	149
MARZANNA FARNICKA	
Znaczenie działalności Lubuskiego Towarzystwa Naukowego dla tworze- nia się środowiska psychologicznego na Ziemiach Zachodnich	161

Towarzystwa branżowe

ELŻBIETA MĄCZYŃSKA	
Polskie Towarzystwo Ekonomiczne – zobowiązująca historia i wyzwania współczesności	171
PIOTR ŻMIGRODZKI	
Towarzystwo Miłośników Języka Polskiego – sto lat „rozumnej miłości” polszczyzny	187
KRYSZYNA DATA	
Historia, teraźniejszość i przyszłość Polskiego Towarzystwa Językoznaw- czego	199
JÓZEF PORAYSKI-POMSTA	
Towarzystwo Kultury Języka i jego działalność na rzecz środowisk lokal- nych	209
ANNA WERONIKA BRZEZIŃSKA	
Działalność Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego w latach 2011–2018	217
WITOLD GARBACZEWSKI	
Rola zorganizowanego ruchu numizmatycznego w szerszeniu kultury i rozwoju nauki polskiej – próba syntezy	225
KRZYSZTOF WALENTA, ALEKSANDER ANDRZEJEWSKI	
Trzydzieści lat działalności Stowarzyszenia Naukowego Archeologów Polskich	237

PRZEMYSŁAW ŚLESZYŃSKI	
Polskie Towarzystwo Geograficzne w 100-lecie działalności (1918–2018)	251
ALFRED DUBICKI, URSZULA KOSSOWSKA-CEZAK, RAJMUND PRZYBYŁAK, JERZY SZKUTNICKI	
Wkład Polskiego Towarzystwa Geofizycznego w upowszechnianie nauk o Ziemi i kształtowanie świadomości	271
BOGDAN OZGA-ZIELIŃSKI, ANDRZEJ WAŁĘGA	
Misja, cele i działalność Stowarzyszenia Hydrologów Polskich	283
MAREK J. SARNA, KRZYSZTOF CZART	
Działalność Polskiego Towarzystwa Astronomicznego	289
IGOR GOŚCIŃSKI, ADAM WIERNIKOWSKI, JAROSŁAW ZAWILIŃSKI,	
Kulturotwórcza działalność Towarzystwa Lekarskiego Krakowskiego . .	301
SŁAWOMIR MICHAŁAK, EWA IŻYCKA-ŚWIESZEWSKA, TERESA WIERZBA-BOBROWICZ	
Początki neuropatologii polskiej i postaci polskich neuropatologów w świetle eponimów	309
EWA J. GODZIŃSKA, JULITA KORCZYŃSKA	
Polskie Towarzystwo Etologiczne: misja, osiągnięcia, wyzwania	319
ANNA KOŁŁAJTIS-DOŁOWY, ANNA GRONOWSKA-SENGER, JADWIGA HAMUŁKA	
Wkład Polskiego Towarzystwa Nauk Żywnościowych w upowszechnianie wiedzy o żywieniu człowieka	329
JAN ŁUKASZEWICZ	
Wkład Polskiego Towarzystwa Leśnego w kształtowanie nauk leśnych, leśnictwa i ochrony przyrody dla niepodległej Polski	343
MAŁGORZATA MAŃKA	
Polskie Towarzystwo Fitopatologiczne	353
JOANNA MADALIŃSKA-MICHAŁAK	
Polskie Towarzystwo Pedagogiczne – dbałość o dobro pedagogiki i edukacji	365
WACŁAW STRYKOWSKI, RAFAŁ M. SOCHA	
Od technologii kształcenia do edukacji medialnej – działalność Polskiego Towarzystwa Technologii i Mediów Edukacyjnych	375
MAŁGORZATA ADAMIK-SZYSIAK	
Społeczne i naukowe oddziaływanie Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej. Bilans dziesięciu lat	387
The Role of Scientific Societies in Developing Civic and Cultural Awareness	399
Noty biograficzne	413